

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет психології
Кафедра філософії, соціології та релігієзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ ПРАВА

Освітня програма Філософія

Спеціальність 033 Філософія

Галузь знань 033 Філософія

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від “29” серпня 2023 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Філософія права
Рівень вищої освіти	Бакалаврат
Викладач (-і)	Гнатюк Ярослав Степанович, доц., к.ф.н., доцент кафедри філософії, соціології та релігієзнавства
Контактний телефон викладача	Гнатюк Ярослав Степанович (0342) 596015
Е-mail викладача	j.s.hnatiuk@gmail.com
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі студентами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kfsr.pnu.edu.ua Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту, зокрема, що стосується погодження планів та змісту курсових робіт, індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до курсу	
<u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є неюридичні підстави права, до яких належать онтологічні, епістемологічні, аксіологічні, соціальні та антропологічні підстави права. Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>: 1. Предмет і методологія філософії права. 2. Основні проблеми філософії права. Навчальна дисципліна «Філософія права» вивчається разом із іншими філософським и дисциплінами. Вона є нефундаментальною філософською дисципліною. Цей тематичний розділ філософського знання формує певний спосіб філософського осмислення правової реальності. Вивчення навчальної дисципліни сприяє формуванню правової свідомості, культурної ідентичності, спрямованості та сенсу правового процесу. Окреслене коло проблем є важливим для засвоєння та набуття теоретичних і практичних навичок студентами, що навчаються за спеціальністю «Філософія».	
3. Мета та цілі курсу	
<u>Метою</u> вивчення навчальної дисципліни «Філософія права» є формування філософсько-правової рефлексії, опанування основними типами праворозуміння, розкриття змісту основних філософсько-правових проблем. <u>Основними цілями</u> вивчення дисципліни «Філософія права» є формування у студентів цілісного розуміння правового процесу, його сенсу і призначення, навичок правової інтерпретації фактів та подій.	
4. Компетентності	

Оволодіння основними засобами філософсько-правової рефлексії, способами обґрунтування права; вміння розрізняти основні типи праворозуміння; осягнення онтологічної природи права.

5. Результати навчання

Відповідно до вимог освітньої програми студенти повинні:

знати:

- ✓ предмет, метод і завдання філософії права;
- ✓ статус філософії права у системі наук;
- ✓ сутність методології права та її рівні;
- ✓ характеристики природного і позитивного права;
- ✓ співвідношення природи людини і права;
- ✓ місце цінностей в праві

вміти:

- ✓ застосовувати природно-правове мислення в аналізі людської реальності;
- ✓ розрізняти природно-правове праворозуміння і правовий позитивізм;
- ✓ застосовувати підходи правового об'єктивізму, суб'єктивізму та інтерсуб'єктивності права при обґрунтуванні правової реальності.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	18
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	54

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
5-й	033 Філософія	4-й	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Поняття і предмет філософії права. Тема 2. Філософія права у системі наук. Тема 3. Методологія філософії права. Тема 4. Правова онтологія. Тема 5. Правова антропологія. Тема 6. Правова аксіологія.	Лекції, практичні заняття, самостійна робота.	Бачинін В.А. Філософія права / Журавські В.С., Панов М.І. – К.: Ін Юре, 2003. Данильян О.Г. Філософія права: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / Дзьобань О.П., Максимов С.І. – Х.: Право, 2014. Сливка С.С. Філософія права: навч. посібн. – К.:	Підготовка конспекту семінарського заняття та візуалізованої презентації, 2 год.	3 бали (вибірково, під час опитування на семінарі).	Згідно з розкладом .

		Атіка, 2012. Циппеліус Р. Філософія права. – К.: Тандем, 2000. Циппеліус Р. Методика правозастосування. – К.: Юстиніан, 2016.			
--	--	--	--	--	--

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Структура розподілу балів у ході аудиторно-самостійної роботи студентів (вересень – грудень): 1) присутність на лекційному занятті – 1 бал; 2) усні відповіді на семінарських заняттях з використанням візуалізованих презентацій своїх відповідей – максимально 3 бали (чотири оцінки із дев'ятьох семінарських занять); 3) дві письмові роботи (в межах семінарських занять) – максимально 3 бали за кожен окремо. 4) контроль за самостійною роботою – здійснюється у формі комп'ютерного тестування у поза аудиторний час із наперед визначених робочою програмою тем. Максимальна кількість балів – 5 Підсумковий контроль – іспит (екзамен): 1) теоретичний тур – письмовий іспит (в екзаменаційному білеті 4 питання, які максимально оцінюються – 50 балів (питання тем 1-10 - по 13 балів; питання тем 11-13 – по 12 балів). За бажанням студента можна пройти підсумковий контроль (екзамен) у тестовій формі (із використанням комп'ютерних технологій). У тесті 50 запитань. Кожна правильна відповідь оцінюється 1 бал. Час проходження тестування – 50 хвилин. Максимальна кількість балів – 50. Загальна кількість – 50 балів. Сумарна кількість – 100 балів.
Вимоги до письмової роботи	Дві письмові роботи: Робота 1 – охоплює матеріал лекційних тем 1-4. Кількість запитань: 4. Запитання відкритого типу (без варіантів відповідей). Час виконання: 90 хв. (в межах семінарського заняття). Робота 2 – охоплює матеріал тем 5-8. Кількість запитань: 4. Запитання відкритого типу (без варіантів відповідей). Час виконання: 90 хв. (в межах семінарського заняття)
Семінарські заняття	В межах 9 запланованих семінарських занять є обов'язковими чотири усних відповіді, які оцінюються як кожна окремо по 3 бали. Семінарські заняття покликані утвердити у студентів конкретні знання з

	дисципліни, сприяти розвитку аналітичного мислення, формувати навички розробок презентацій з обраних тем, публічних виступів, умінню проводити дискусії на актуальні, визначені теми, займати чітку професійну та громадянську позицію.
Умови допуску до підсумкового контролю	Належне виконання: 1) змісту питань планів семінарських занять. Для цього необхідно готувати конспекти семінарських занять. Вітається якісна підготовка візуалізованих презентацій для відповідей на семінарські питання. Візуалізована презентація на семінарське питання не повинна перевищувати 40 слайдів. Однак слід пам'ятати, що візуалізована презентація тільки доповнює підготовлену основну відповідь студента. 2) двох письмових (контрольних) робіт протягом семестру. Виконання цих завдань передбачає якісну, системну, цілеспрямовану навчальну діяльність студента у підготовці до написання роботи. Студент допускається до підсумкового контролю (екзамен) за умови відпрацювання усіх «заборгованостей» та набору 26 і більше балів (максимально – 50).

8. Політика курсу

При організації освітнього процесу студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів; Положення про академічні відпустки та повторне навчання в вищих закладах освіти; Положення про моніторинг якості рівня знань здобувачів вищої освіти (02.03.2016, №43-АГП); Положення про академічну доброчесність; Положення про порядок навчання студентів за індивідуальним графіком; Положення про порядок повторного вивчення дисциплін (кредитів ECTS) в умовах ECTS (№18 від 2.02.2016р.); Політика курсу «Еристика» ґрунтується на принципах академічної доброчесності. Студент виконує усі завдання, які зазначені у програмі (силабусі) вчасно. За умови відсутності студента на лекції чи семінарському занятті, отримання незадовільної оцінки на семінарських заняттях ж неякісного виконання візуалізованої презентації визначений день для відпрацювання пропущених аудиторних занять, незадовільних оцінок та подачі для попереднього перегляду візуалізованих презентацій. У випадку запозичення робіт (випадків плагіату), виявів академічної недоброчесності (списування), викладач пропонує студентові повторно виконати необхідний вид роботи. При бажанні студента підвищити підсумкову оцінку пропонується виконання індивідуального завдання – письмова робота із попередньо узгоджених тем семінарських занять. Якщо студент не ліквідував заборгованість за талоном №3 (при комісії) і не набрав мінімум 50 балів, йому буде запропоновано повторне вивчення даної навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

Бачинін В.А. Філософія права / Журавські В.С., Панов М.І. – К.: Ін Юре, 2003.
Данильян О.Г. Філософія права: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / Дзьобань О.П., Максимов С.І. – Х.: Право, 2014.
Сливка С.С. Філософія права: навч. посібн. – К.: Атіка, 2012.
Циппеліус Р. Філософія права. – К.: Тандем, 2000.
Циппеліус Р. Методика правозастосування. – К.: Юстиніан, 2016.

Викладач

доц. Гнатюк Я. С.